

HAA

Hrvatska akreditacijska agencija
Croatian Accreditation Agency

**PLAN RADA
HRVATSKE AKREDITACIJSKE AGENCIJE
ZA 2014. GODINU**

Plan rada Hrvatske akreditacijske agencije za 2014. godinu prihvaćen je na 23. sjednici
Upravnog vijeća HAA održanoj 27. veljače 2014. godine.

SADRŽAJ

I. UVOD	3
II. POKAZATELJI USPJEŠNOSTI.....	10
III. FINANCIJSKA SREDSTVA.....	11
IV. PRETPOSTAVKE ZA OSTVARENJE PLANA RADA HAA ZA 2014. GODINU	13
V.PLAN POSLOVA I ZADATAKA	15
1. Jačanje administrativnih kapaciteta radi održavanja i unapređenja kompetencija zaposlenika i ocjenitelja HAA.....	16
2. Provedba redovnih nadzora nad akreditiranim tijelima.....	16
3. Provedba ocjenjivanja u svrhu proširenja područja akreditacije.....	17
4. Provedba ocjenjivanja prema novim prijavama za akreditaciju	17
5. Provedba ocjenjivanja u okviru prekogranične akreditacije.....	18
6. Priprema za ocjenjivanja prema novim izdanjima i novim akreditacijskim normama.....	19
7. Razvoj i implementacija novih akreditacijskih shema.....	19
8. Održavanje i razvoj sustava upravljanja HAA prema HRN EN ISO/IEC 17011	20
9. Održavanje i unapređenje međunarodne suradnje u području akreditacije.....	21
10. Provedba međunarodnih projekata	22
11. Održavanje i razvoj suradnje s institucijama infrastrukture za kvalitetu i strukovnim udrugama.....	22
12. Održavanje i unapređenje integriranog informatičkog sustava HAA	23
13. Održavanje i unapređenje javnosti rada i promidžbenih aktivnosti HAA	23
VI. ZAKLJUČAK	24

I. UVOD

Plan rada HAA za 2014. godinu temelji se na zakonskim i drugim dokumentima i obvezama kako slijedi:

- Zakon o akreditaciji (NN 158/2003, 75/2009, 56/2013),
- EU Uredba o akreditaciji br. 765/2008,
- Obveze Republike Hrvatske na zahtjeve poglavlja 1 – Sloboda kretanja roba,
- Uredba o osnivanju Hrvatske akreditacijske agencije (NN 158/2004, 44/2005, 30/2010),
- Statut Hrvatske akreditacijske agencije (NN 76/2005, 96/2009, 52/2010),
- Strategija daljnjeg razvoja i napretka HAA za razdoblje od 2011. do 2015. godine,
- Strateški plan HAA 2013. do 2015.,
- i drugi opći akti HAA (dokumenti sustava upravljanja HAA),
- strateški dokumenti Vlade RH za uređivanje pojedinih područja (Nacionalna strategija zaštite okoliša, Industrijska strategija 2014.-2020.),
- propisi iz nadležnosti tijela državne uprave koji se odnose na područja vezana za: industrijske proizvode, građevinarstvo, hranu, zaštitu okoliša, zaštitu potrošača i zaštitu zdravlja građana.

Napomena:

Plan rada Hrvatske akreditacijske agencije (HAA) za 2014. godinu kao i provedba aktivnosti radi realizacije osnovnih ciljeva temelje se na njenom sadašnjem pravnom statusu kao javne ustanove i kao hrvatskog nacionalnog akreditacijskog tijela koje je Republika Hrvatska notificirala Europskoj komisiji i drugim državama članicama. Ujedno, HAA ima status potpisnice multilateralnih sporazuma o priznavanju akreditacije s Europskom organizacijom za akreditaciju (EA MLA) za sve akreditacijske aktivnosti. Ukoliko se temeljni uvjeti na kojima se zasniva sadašnji i planirani rad HAA promijene, odnosno dođe do spajanja Državnog zavoda za mjeriteljstvo, Hrvatskog zavoda za norme, Hrvatskog mjeriteljskog instituta i Hrvatske akreditacijske agencije u jedno ustrojstveno tijelo, nije izgledno da će se ovaj Plan HAA za 2014. godinu i realizirati, budući spajanje navedenih institucija nije u skladu s gore navedenim temeljnim dokumentima i potpisanim međunarodnim obvezama.

Djelatnost HAA

Sukladno Zakonu o akreditaciji i Uredbi Vlade RH o osnivanju, Hrvatska akreditacijska agencija (HAA) obavlja sljedeće poslove:

- akreditacija umjernih i ispitnih (uključujući medicinskih) laboratorija,
- akreditacija pravnih ili fizičkih osoba za potvrđivanje proizvoda, sustava upravljanja i osoba,
- akreditacija pravnih ili fizičkih osoba koje obavljaju tehnički nadzor/inspekciju ili slične radnje,
- akreditacija organizatora sposobnosti
- akreditacija pravnih osoba koje obavljaju poslove verifikacije za stakleničke plinove (GHG)
- druga ocjenjivanja ili potvrđivanja osposobljenosti za provođenje postupaka ocjenjivanja sukladnosti, uključujući utvrđivanje ispunjavanja zahtjeva za ocjenjivanje sukladnosti u skladu s propisima za ocjenjivanje sukladnosti za pravne ili fizičke osobe.

Osnovni podaci o HAA

HAA je **osnovana Uredbom Vlade Republike Hrvatske** o osnivanju HAA (NN 158/2004, 44/2005 i 30/2010), na temelju Zakona o akreditaciji (NN 158/2003, 75/2009, 56/2013).

HAA je neovisna i neprofitna javna ustanova koja obavlja poslove **nacionalnog akreditacijskog tijela Republike Hrvatske**. HAA je sa samostalnim radom započela 2005. godine, a nastala je reorganizacijom Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo (DZNM) koja je provedena temeljem obveza Republike Hrvatske iz članka 73. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Temeljem navedene obveze doneseni su i novi zakoni usklađeni s pravnom stečevinom EU u području slobode kretanja roba, a koji se odnose na područje tehničke infrastrukture za kvalitetu. Potpuno funkcioniranje neovisnih institucija infrastrukture kvalitete bio je, među ostalim, jedan od preduvjeta za zatvaranje pregovora s Europskom unijom o Poglavlju 1. Sloboda kretanja roba. Pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji 1. srpnja 2013. g. HAA je notificirana Europskoj komisiji i drugim državama članicama kao hrvatsko nacionalno akreditacijsko tijelo u skladu s EU Uredbom o akreditaciji br. 765/2008 (članak 4.).

Sjedište HAA nalazi se na adresi Ulica grada Vukovara 78 u Zagrebu. Sjedište HAA određeno je Uredbom Vlade RH o osnivanju HAA. Navedeni prostor HAA-u je dodijeljen u procesu reorganizacije DZNM-a, odnosno Elaboratom o diobi između Državnog zavoda za mjeriteljstvo, Hrvatskog zavoda za norme i HAA.

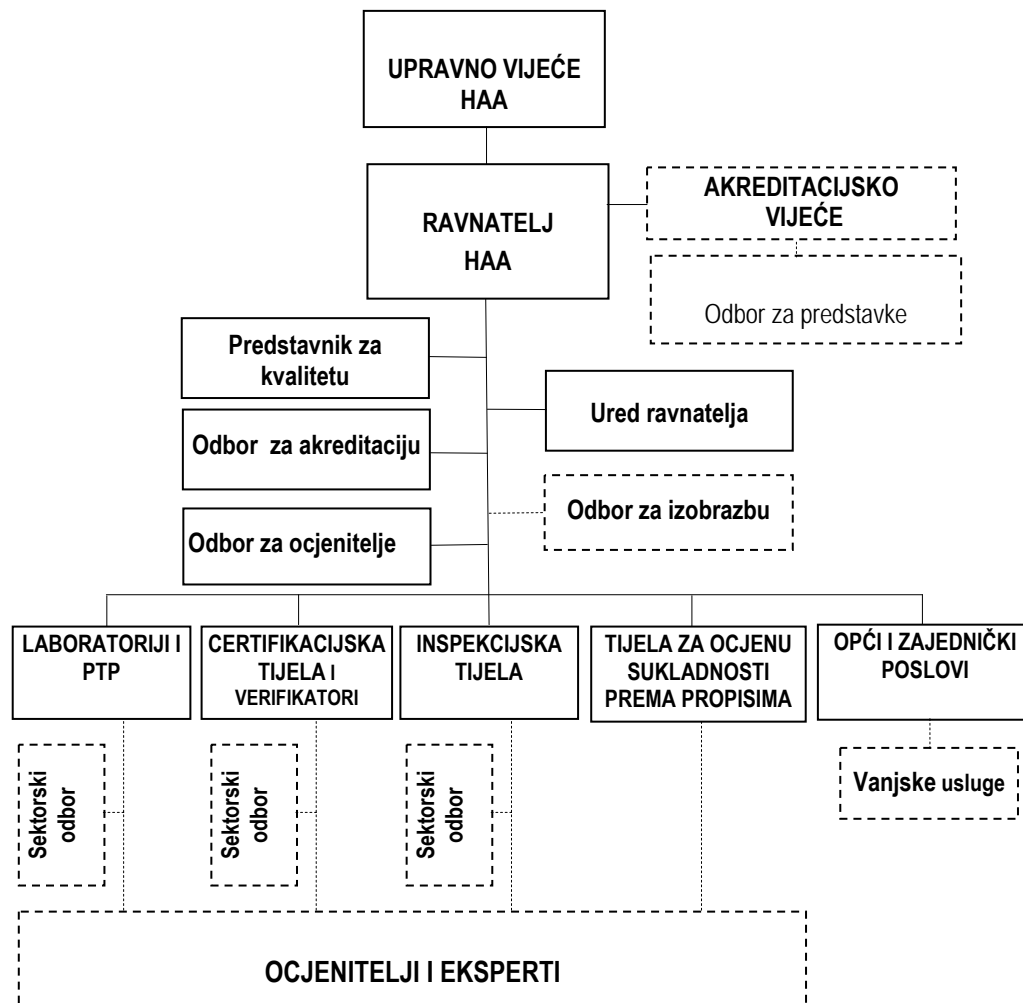
HAA predstavlja Republiku Hrvatsku u europskim i međunarodnim organizacijama za akreditaciju i sudjeluje u njihovu radu. U zahtjevnom trogodišnjem postupku evaluacije, od strane Europske organizacije za akreditaciju (EA), HAA je ocijenjena kao kompetentna i pouzdana institucija te je u travnju 2010. godine potpisala Multilateralni sporazum o priznavanju akreditacije (EA MLA) za sve akreditacijske sheme, a 2012. godine zadržala status potpisnice EA MLA nakon postupka redovne re-evaluacije od strane EA. Status potpisnika EA MLA nacionalnog akreditacijskog tijela odnosno HAA bio je uvjet za zatvaranje pregovora o Poglavlju 1. Sloboda kretanja roba.

U 2010. godini HAA je temeljem potpisanog EA MLA potpisala Sporazum o uzajamnom priznavanju akreditacije (MRA) s Međunarodnom organizacijom za akreditaciju laboratorija (ILAC) za područje ispitnih i umjernih laboratorija, a u 2012. godini zadržala navedeni status. Od 2012. godine ILAC MRA pokriva osim ispitnih i umjernih laboratorija i inspeksijska tijela. Na taj način **HAA je ispunila preduvjete za priznavanje izvještaja o ispitivanju, inspekciji te certifikata o sukladnosti izdanih u Republici Hrvatskoj na drugim tržištima, osigurala povjerenje u sigurnost i kvalitetu hrvatskih proizvoda i usluga te napravila još jedan iskorak u pružanju tehničke potpore hrvatskom gospodarstvu u ostvarenju konkurentnosti na međunarodnom tržištu.**

Osim u **Poglavlju 1. Sloboda kretanja roba** HAA ima **važnu ulogu i pridonijela je ispunjenju uvjeta za zatvaranje pregovora** i u **Poglavlju 10. Informacijsko društvo i mediji, Poglavlju 12. Sigurnost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika, Poglavlju 27. Okoliš i Poglavlju 28. Zaštita potrošača i zdravlja.** U svim tim poglavljima kao potpora u provođenju novih hrvatskih tehničkih propisa donesenih u procesu usklađivanja hrvatskog zakonodavstva zakonodavstvu Europske unije preporučuje se korištenje akreditacije u svrhu dokazivanja kompetentnosti tijela za ocjenjivanje sukladnosti, a što je HAA provedenim postupcima akreditacije i osigurala.

Organizacija HAA i ljudski resursi

HAA je ustrojena i u cijelosti zadovoljava zahtjeve međunarodne norme za akreditacijska tijela HRN EN ISO/IEC 17011:2005. U skladu sa zahtjevima navedene norme uspostavljen je sustav upravljanja poslovanjem HAA kojim se jamči neovisnost, nepristranost i kompetentnost u pružanju akreditacijskih usluga.

Slika 2. Organizacijska shema Hrvatske akreditacijske agencije

Legenda:

Stalno osoblje HAA Stalno osoblje HAA i vanjski suradnici

Dosadašnjom organizacijom HAA pojedini odjeli zaduženi su za uspostavu i održavanje pojedinih akreditacijskih shema, sudjelovanje u radu pojedinih tehničkih odbora EA te praćenje i implementiranje novina relevantnih za pojedinu akreditacijsku shemu. **Organizacija temeljena na akreditacijskim shemama osigurala je podjednak razvoj svih akreditacijskih shema te je omogućila potpisivanja EA MLA za sve akreditacijske sheme.** Ovo je posebno važno za hrvatske proizvodne i uslužne tvrtke jer one tako mogu

dobiti usluge ispitivanja, mjerenja, inspekcije i certifikacije kompetentnih institucija u zemlji, koje svoju kompetenciju dokazuju akreditacijom prema međunarodnim kriterijima. Jednako je to važno i za tijela državne uprave jer su za provedbu tehničkih propisa iz njihove nadležnosti potrebne sve vrste tijela za ocjenu sukladnosti, dakle ispitni i umjerni laboratoriji, inspeksijska tijela te različite vrste certifikacijskih organizacija koje certificiraju proizvode, sustave upravljanja (kvalitetom, okolišem) i osobe čije znanje i vještine treba provjeriti i potvrditi.

HAA ima ukupno 23 stalnih zaposlenika (stanje na dan 2013-12-31) od kojih je 19 s VSS diplomom (1 dr.sc., 2 mr.sc, 1 univ.spec.oec.), 1 VŠS i 3 SSS. Formalno obrazovanje HAA zaposlenika pokriva 12 područja tehničkih i prirodnih znanosti i to: kemijsko inženjerstvo, fiziku, elektrotehniku, strojarstvo, agronomiju, biologiju, prehrambenu tehnologiju, kemiju, biotehnologiju, tekstilnu tehnologiju, građevinarstvo i ekonomiju. 2 zaposlenika završila su uz rad specijalistički studij za sustav upravljanja, a 1 je u postupku školovanja. Navedeni opseg i brojnost tehničkih i prirodnih znanosti koje pokrivaju HAA zaposlenici omogućuje interdisciplinarni pristup rješavanju problema i odrađivanja akreditacijskih poslova. Svi zaposlenici HAA u svakodnevnom radu služe se engleskim jezikom u govoru i pismu.

Akreditacijski poslovi, odnosno poslovi ocjenjivanja stručno-tehničke osposobljenosti pojedinih institucija zahtijevaju ocjenjivanje na licu mjesta kod klijenata odnosno terenski rad. **HAA zaposlenici** sa statusom ocjenitelja (vodeći ocjenitelji i ocjenitelji sustava upravljanja) osim uredsko-administrativnih poslova dio **radnog vremena provode na terenu** na području cijele Republike Hrvatske.

Najveći broj zaposlenika HAA nalazi se u dobnoj skupini 30-45 godina, koja se smatra najproduktivnijom životnom dobi, kako s aspekta rada tako i s aspekta stjecanja novih znanja primjenjivih u radu.

HAA također ima i 291 vanjskih suradnika (stanje na dan 2013-12-31) koji su stručnjaci/eksperti u pojedinim područjima i koji se angažiraju u postupcima ocjenjivanja tijela za ocjenu sukladnosti (npr. elektrotehnika, strojarstvo, građevinarstvo, hrana, zaštita zraka, vode, tla i dr.) Navedeni stručnjaci, nakon provjere kompetencija, sukladno zahtjevima međunarodne norme HRN EN ISO/IEC 17011:2005, upisani su u Registar ocjenitelja HAA i nad njima se provodi stalni monitoring.

Stalni zaposlenici HAA i vanjski suradnici u Registru ocjenitelja HAA upisani su kao: 25 vodećih ocjenitelja, 70 stručnih ocjenitelja i 196 eksperata po pojedinim područjima

(stanje 2013-12-31). Broj eksperata i ocjenitelja stalno se mijenja s obzirom na proširenje područja aktivnosti HAA i povećanje broja prijava za akreditaciju u postojećim područjima.

HAA je za akreditacijske poslove kako zaposlenike tako i vanjske suradnike, osposobila u okviru brojnih projekata tehničke potpore Europske unije kojih je bila korisnik (AMOS, CARDS, PHARE, IPA, *Swedish Institutional Support Fund*, PTB i drugi) te u okviru bilateralne suradnje s akreditacijskim tijelima drugih zemalja članica EA: AA (Austrija), ACCREDIA (Italija), CAI (Češka), COFRAC (Francuska), DAkkS (Njemačka), NAT (Mađarska), SA (Slovenija), SAS (Švicarska), UKAS (Velika Britanija). HAA je i dalje korisnik projekata tehničke pomoći IPA i PTB. Stalni izvor znanja i mogućnost prijenosa iskustva drugih akreditacijskih tijela u HAA je sudjelovanje u aktivnostima radnih tijela EA stalnih zaposlenika te prenošenje znanja na vanjske suradnike.

Osim projekata Europske unije i bilateralnih projekata kojih je HAA bila korisnik, **HAA je od 2008. godine angažirana u provedbi EU i bilateralnih projekata kao tehnička potpora u uspostavljanju akreditacijskih sustava** na Kosovu (CARDS 2006), Uzbekistanu (studijska posjeta 2010), Sloveniji (SA projekti 2012 i 2013), Bjelorusiji (posjeta akreditacijskog tijela Bjelorusije BSCA 2013).

Ciljevi i zadaci HAA

Glavni cilj HAA održavanje je i razvoj akreditacije u Republici Hrvatskoj, tj. stalno proširivanje područja akreditacije i povećanje broja akreditiranih institucija (laboratorija, certifikacijskih i inspeksijskih tijela) potrebnih za provedbu novih tehničkih propisa, usklađenih sa zakonodavstvom EU (direktive „novog“ i „starog“ pristupa i drugi propisi za sigurnost proizvoda, zaštitu okoliša, zaštitu zdravlja, zaštitu potrošača). Na taj način **HAA izravno pridonosi uređivanju hrvatskog tržišta proizvoda i usluga te stvaranju uvjeta za punopravno uključivanje u unutarnje tržište EU i međunarodnu razmjenu proizvoda, usluga i informacija.**

Plan rada HAA za 2014. godinu u službi je ostvarenja misije i vizije HAA koje su definirane u *Strategiji daljnjeg razvoja i napretka HAA za razdoblje od 2011. do 2015. godine.*

MISIJA

Neovisno i stručno ocjenjivanje osposobljenosti za provedbu postupaka ocjenjivanja sukladnosti koje će biti međunarodno priznato u korist hrvatskog gospodarstva i društva.

VIZIJA

Priznanje vjerodostojnosti hrvatskog akreditacijskog sustava čime se osigurava prihvaćanje hrvatskoga sustava ocjenjivanja sukladnosti proizvoda i usluga u međunarodnim razmjerima.

Sve aktivnosti Plana rada za 2014. godinu u funkciji su ostvarenja strateških ciljeva HAA. Strateški ciljevi HAA određeni su u Strategiji razvoja HAA 2010-2015 i Strateškim planom HAA 2013. do 2015. koji je dio Strateškog plana nadležnog Ministarstva gospodarstva za isto razdoblje.

II. POKAZATELJI USPJEŠNOSTI

Mjerenje uspješnosti u ostvarenju zacrtanih ciljeva HAA provodi se na nekoliko razina i to:

- Provođenjem **internog audita** (*Internal Audit*) jednom godišnje prema kriterijima za akreditacijska tijela koji su sadržani u normi HRN EN ISO/IEC 17011,
- Provođenjem **upravine ocjene** (*Management Review*) jednom godišnje također prema kriterijima iz norme HRN EN ISO/IEC 17011 te
- Provođenjem **samoocjenjivanja svoga rada** (*Self Assessment*) po potrebi, a svakako u okviru evaluacije od strane EA u svrhu potpisivanja odnosno održavanja statusa potpisnika MLA. Samoocjenjivanje se provodi prema kriterijima EA MLA, a vrednuje se od strane EA kao dodatni kriterij uz provjeru zadovoljavanja uvjeta određenih normom HRN EN ISO/IEC 17011 te primjenjivih dokumenta EA, ILAC i IAF.

O provedbi navedenih aktivnosti, njihovim rezultatima te o popravnim radnjama koje su iz njih proizišle i koje se provode u HAA postoji opsežna dokumentacija.

U Strateškom planu HAA za razdoblje od 2013. - 2015. koji je dio Strateškog plana Ministarstva gospodarstva za navedeno razdoblje definirani su specifični ciljevi HAA i to:

- Osiguran dostatan broj osposobljenih ocjenitelja prema akreditacijskim shemama
- Optimizirano trajanje akreditacijskog postupka
- Motivirani i zadovoljni zaposlenici HAA
- Visoka razina svijesti o akreditaciji među interesnim skupinama (gospodarstvo, državna uprava, tijela za ocjenu sukladnosti, potrošači...)
- Osigurani uvjeti za povećanu potražnju za akreditacijom (ljudski resursi, struktura, kvaliteta usluge)

U navedenom Strateškom planu definirani su i pokazatelji rezultata odnosno mjerljivi pokazatelji uspješnosti u ostvarenju ciljeva čije ostvarenje prati Ministarstvo gospodarstva, nadležno za institucije infrastrukture kvalitete, među kojima je i HAA.

III. FINANCIJSKA SREDSTVA

Prema Prijedlogu Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2014. godinu s projekcijama za 2015. i 2016. godinu za HAA su planirana sredstava u razdjelu 049 Ministarstva gospodarstva, glava 085 HAA (NN 152/13 od 17.12.2013.g.) i to u sljedećim iznosima:

Prijedlog proračuna 2014	Projekcija proračuna 2015	Projekcija proračuna 2016
8. 547.050 kn	9.712.050 kn	10.088.370 kn

HAA je sredstva za 2014. godinu planirala prema potrebama i u skladu s dobivenim limitima nadležnog Ministarstva gospodarstva u iznosu od 8.547.050 kn.

Prema dosadašnjem iskustvu i trendu i u 2014. godini očekuje se povećanje broja akreditiranih tijela te je s tim u vezi planiran i iznos sredstava u Državnom proračunu. Troškove akreditacije snose u punom iznosu pravne osobe izravnom uplatom u Državni proračun. I u 2014. godini očekuje se da će, kao i dosadašnjih godina, HAA ostvariti prihode u iznosu oko 95% odobrenog plana rashoda u Državnom proračunu, odnosno da će HAA svojom djelatnošću akreditacije gotovo u cijelosti pokrivati rashode poslovanja.

Međutim, početkom 2014. godine Vlada RH poduzima mjere za konsolidaciju državnog proračuna te određuje parametre i veličinu ušteda za pojedina tijela državne uprave i sve korisnike državnog proračuna.

Do sada je HAA, temeljem zadanih mjera, morala smanjiti početni plan za cca 1,5 miliona kuna na rashodima za zaposlene i materijalnim rashodima. HAA je skrenula pozornost nadležnom Ministarstvu gospodarstva na očekivane teškoće u poslovanju HAA u 2014. godini s ovako umanjenim rashodima, posebno u odnosu na stavke intelektualne usluge i službena putovanja. Smanjivanjem rashoda na tim stavkama dovodi se u pitanje obavljanje osnovne zadaće radi koje je HAA osnovana te ispunjenje ugovornih obveza prema pravnim osobama kojima treba akreditacija za njihove poslovne ugovore s gospodarstvom i državnom upravom. HAA je također predložila da se razmotri mogućnost njezina financiranja izvan državnog proračuna kako svojom rashodovnom stranom ne bi opterećivala državni proračun. Specifičnost poslova HAA naime uzrokuje znatne stavke na intelektualnim uslugama (troškovi vanjskih suradnika – ocjenitelja i eksperata) i službenim putovanjima (troškovi prijevoza i boravka ocjenitelja u mjestima širom Hrvatske za vrijeme ocjenjivanja), ali se bez tih rashoda ne mogu obavljati poslovi akreditacije. S druge strane,

HAA ističe da pravne osobe u postupku akreditacije uplaćuju sredstva u državni proračun. Rashodi HAA pokriveni su prihodima od akreditacije u cijelosti pa s tog stajališta HAA nije teret državnom proračunu.

IV. PRETPOSTAVKE ZA OSTVARENJE PLANA RADA HAA ZA 2014. GODINU

Pretpostavke za ostvarenje svih poslova i zadataka iz Plana rada HAA za 2014. godinu su:

- odobrenje financijskog plana HAA u prijedlogu Državnog proračuna za 2014. godinu
- jačanje administrativnih kapaciteta
- trajno rješenje poslovnog prostora HAA.

Financije

U slučaju neprihvatanja Financijskog plana HAA u Državnom proračunu za 2014. godinu dovest će se u pitanje izvršavanje osnovne djelatnosti HAA tj. provedba postupaka akreditacije. Kako se postupci akreditacije provode u ocjeniteljskim skupinama u kojima sudjeluju vanjski eksperti najveći rashodi HAA su upravo troškovi vanjskih suradnika tj. autorski ugovori, stavka - intelektualne usluge te troškovi prijevoza i smještaja. Napominjemo, da i sva druga europska akreditacijska tijela funkcioniraju na isti način.

U nedostatku financijskih sredstava HAA neće moći preuzimati nove poslove akreditacije, proširenja područja akreditacije, a niti uspostavu novih akreditacijskih shema potrebnih za provedbu propisa iz nadležnosti tijela državne uprave: Ministarstva gospodarstva, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Ministarstva graditeljstva i druga.

To bi pak imalo za posljedicu smanjenje prihoda od akreditacije u Državni proračun. (Detalji u točki III. Financijska sredstva).

Jačanje administrativnih kapaciteta

Zbog kontinuiranog porasta broja prijava za akreditaciju, kao i radi pravovaljanog obavljanja nadzora nad već akreditiranim tijelima, HAA bi do kraja 2014. godine trebala zaposliti 3 nova zaposlenika kao nadomjestak za 4 zaposlenika koji su napustili HAA u 2013. godini, te osigurati za njih specifičnu izobrazbu o poslovima akreditacije, pod mentorstvom, a radi što bržeg uključivanja u obavljanje akreditacijskih poslova. Međutim, ograničena financijska sredstva na stavci rashodi za zaposlene to onemogućuju. Trenutno HAA ima 23 stalnih zaposlenika te 25 vodećih ocjenitelja, 70 ocjenitelja i 196 eksperata (stanje na dan 2013-12-31). Vodeći ocjenitelji uglavnom su stalni zaposlenici (15), a ocjenitelj i eksperti vanjski suradnici.

Poslovni prostor HAA

Sjedište HAA nalazi se na adresi Ulica grada Vukovara 78 u Zagrebu. Sjedište HAA određeno je Uredbom Vlade RH o osnivanju HAA. Navedeni prostor HAA-u je dodijeljen u procesu reorganizacije DZNM-a, odnosno Elaboratom o diobi između Državnog zavoda za mjeriteljstvo, Hrvatskog zavoda za norme i HAA.

Tijekom 2011. godine Ministarstvo gospodarstva (tada Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva) pokrenulo je inicijativu za iseljenjem HAA, iz poslovnih prostora u kojima se nalazi, zbog nedostatka poslovnog prostora za rad Ministarstva. U međuvremenu HAA je iseljena iz dijela poslovnih prostora koje je koristila na zahtjev Ministarstva gospodarstva u ožujku 2012. godine radi hitnog smještaja zaposlenika Ministarstva gospodarstva. U rješavanje pitanja poslovnog prostora HAA od početka je bila uključena i Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO).

O dinamici rješavanja i rezultatima rješenja poslovnog prostora koji će HAA ubuduće koristiti ovisi, osim samog smještaja zaposlenika HAA, posredno i niz drugih aktivnosti i zaduženja koje HAA mora provesti tijekom 2014. godine kao što su provedba međunarodnih projekata, izobrazba ocjenitelja HAA, osiguranje arhivskog prostora (prema Rješenju Hrvatskog državnog arhiva), zapošljavanje i smještaj novih djelatnika i dr.

Unutarnji ustroj HAA

HAA je u 2013. godini zatražila prethodno odobrenje nadležnog Ministarstva gospodarstva radi upućivanja zahtjeva Ministarstvu uprave za izmjenom i dopunom Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama, a radi potrebe za posebnim nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u HAA odnosno kako bi se reorganizacija mogla provesti. Međutim, Ministarstvo gospodarstva nije odobrilo prijedlog HAA već je proveden upravni nadzor temeljem kojeg su usklađeni nazivi i koeficijenti s Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama.

V. PLAN POSLOVA I ZADATAKA

Svi poslovi i zadaci HAA u 2014. godini provest će se u skladu sa zahtjevima međunarodne norme za akreditacijska tijela koja je u Republici Hrvatskoj prihvaćena kao hrvatska norma HRN EN ISO/IEC 17011, a koji su detaljnije razrađeni u dokumentima sustava upravljanja HAA te dokumentima koji se na zahtjev dostavljaju nadležnom Ministarstvu gospodarstva i drugim tijelima državne uprave.

HAA će i u 2014. godini nastaviti **suradnju s tijelima državne uprave** na održavanju uspostavljenog sustava ocjenjivanja sukladnosti i uspostavi sustava ocjenjivanja sukladnosti u novim područjima, odnosno provođenju akreditacijskih postupaka tijela za ocjenu sukladnosti kojima nadležna tijela državne uprave daju ovlaštenja za provedbu tehničkih propisa. Radi se o području sigurnosti hrane, sigurnosti industrijskih proizvoda, zaštiti okoliša, zaštiti zdravlja, zaštiti potrošača i drugim područjima od javnog interesa. Nove akreditacijske sheme i nova područja aktivnosti HAA će razvijati u bliskoj suradnji s tijelima državne uprave.

Najveći opseg poslova akreditacije tijela za ocjenjivanje sukladnosti očekuje se kao i prijašnjih godina vezano uz provođenje novih hrvatskih tehničkih propisa donesenih u procesu usklađivanja hrvatskog zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije. Vezano uz regulirano područje i tzv. „novi pristup“ tehničkom usklađivanju te akreditirana tijela koja žele biti prijavljena tijela („*tzv. notified bodies*“) pravo prijavljivanja je od 1. srpnja 2013. godine tj. pristupanjem Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU. HAA će tijekom 2014. godine provoditi njihovo ocjenjivanje dodatno i prema zahtjevima iz dokumenta EA 2/17. HAA će u području tzv. „novog pristupa“ ali i u okviru tzv. „starog pristupa“ nastaviti intenzivnu suradnju s tijelima državne uprave u okviru svoje nadležnosti, a vezano uz dodijeljene akreditacije koje su u vezi s ovlaštenjima za rad po pojedinim propisima. Suradnja s tijelima državne uprave odvijat će se po svim točkama Plana rada za 2014. godinu ovisno o nadležnostima.

Plan ključnih aktivnosti na kojima će HAA u 2014. godini raditi:

1. Jačanje administrativnih kapaciteta radi održavanja i unapređenja kompetencija zaposlenika i ocjenitelja HAA
2. Provedba redovnih nadzora nad akreditiranim tijelima
3. Provedba ocjenjivanja u svrhu proširenja područja akreditacije
4. Provedba ocjenjivanja prema novim prijavama za akreditaciju

5. Provedba ocjenjivanja u okviru prekogranične akreditacije
6. Priprema za ocjenjivanja prema novim izdanjima i novim akreditacijskim normama
7. Razvoj i implementacija novih akreditacijskih shema
8. Održavanje i razvoj sustava upravljanja HAA prema HRN EN ISO/IEC 17011
9. Održavanje i unapređenje međunarodne suradnje u području akreditacije
10. Provedba međunarodnih projekata
11. Održavanje i razvoj suradnje s institucijama infrastrukture za kvalitetu i strukovnim udrugama
12. Održavanje i unapređenje javnosti rada i promidžbenih aktivnosti HAA
13. Održavanje i unapređenje integriranog informatičkog sustava HAA

1. Jačanje administrativnih kapaciteta radi održavanja i unapređenja kompetencija zaposlenika i ocjenitelja HAA

Tijekom 2014. godine HAA će nastaviti provoditi aktivnosti vezane uz ispunjenje obveze koja za akreditaciju proizlazi iz monitoringa zatvorenog 1. poglavlja pregovora: Sloboda kretanja roba, a odnosi se na jačanje administrativnih kapaciteta.

S tim u vezi HAA će tijekom cijele 2014. godine organizirati interne seminare i izobrazbe za HAA zaposlenike i ocjenitelje te omogućiti sudjelovanje HAA zaposlenika i ocjenitelja na vanjskim izobrazbama (npr. u organizaciji Europske organizacije za akreditaciju i drugih), a sve u cilju unapređenja i održavanja njihovih kompetencija, a što je, među ostalim, i predmet evaluacije HAA od strane Europske organizacije za akreditaciju (EA).

Nadalje, vezano uz potrebno jačanje administrativnih kapaciteta HAA, a zbog kontinuiranog porasta broja prijava za akreditaciju, kao i radi pravovaljanog obavljanja nadzora nad već akreditiranim tijelima, HAA bi do kraja 2014. godine trebala zaposliti 3 nova zaposlenika kao nadomjestak za 4 zaposlenika koji su napustili HAA u 2013. godini, te osigurati za njih specifičnu izobrazbu o poslovima akreditacije, pod mentorstvom, a radi što bržeg uključivanja u obavljanje akreditacijskih poslova. Međutim, ograničena financijska sredstva na stavci rashodi za zaposlene to onemogućuju. Trenutno HAA ima 23 stalnih zaposlenika te 25 vodećih ocjenitelja, 70 ocjenitelja i 196 eksperata (stanje na dan 2013-12-31). Vodeći ocjenitelji uglavnom su stalni zaposlenici (15), a ocjenitelj i eksperti vanjski suradnici.

2. Provedba redovnih nadzora nad akreditiranim tijelima

Temeljem zaključenih Ugovora o obavljanju poslova akreditacije s akreditiranim tijelima HAA će tijekom 2014. godine provoditi nadzorne aktivnosti nad tim tijelima i pratiti trajno zadovoljavanje zahtjeva normi po kojima su tijela akreditirana. Broj akreditiranih tijela je 344 (stanje na dan 2013-12-31).

Nadzore će HAA obavljati u akreditacijskim shemama i prema akreditacijskim normama u nastavku:

- Umjerni laboratoriji (HRN EN ISO/IEC 17025)
- Ispitni laboratoriji (HRN EN ISO/IEC 17025)
- Medicinski laboratoriji (HRN EN ISO 15189)
- Inspeksijska tijela (HRN EN ISO/IEC 17020)
- Certifikacijska tijela za proizvode (HRN EN 45011 / ISO/IEC 17065)
- Certifikacijska tijela za osoblje (HRN EN ISO/IEC 17024)
- Certifikacijska tijela za sustave upravljanja kvalitetom (HRN EN ISO /IEC 17021)
- Certifikacijska tijela za sustave upravljanja okolišem (HRN EN ISO /IEC 17021)
- Organizatori ispitivanja sposobnosti (HRN EN ISO/IEC 17043)
- Verifikacijska tijela za stakleničke plinove (HRN EN ISO 14065)

HAA će nadzore obavljati prema Godišnjem planu nadzora za 2014. godinu kojim će se za sve akreditacijske sheme planirati vrijeme ocjene na licu mjesta, ocjeniteljska skupina i voditelji postupaka. Prilikom izrade Godišnjeg plana nadzora za 2014. godinu, gdje bude bilo moguće, primijenit će se koncept integriranog ocjenjivanja. Integriranim ocjenjivanjem predviđeno je tzv objedinjavanje akreditacijskih postupaka kod tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja imaju akreditacije za više akreditacijskih shema. Primjerice to je značajno kod tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja rade u području ocjenjivanja sukladnosti proizvoda prema direktivama tzv. novoga pristupa ali i u drugim područjima. Integrirano ocjenjivanje doprinijet će optimiranju korištenja ljudskih resursa – ocjenitelja HAA i smanjenju angažmana tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja su u postupku akreditacije te moraju proći dva ili više postupaka ocjenjivanja za svaku akreditacijsku shemu odvojeno (optimiranje vremena trajanja postupaka i cijene postupaka).

3. Provedba ocjenjivanja u svrhu proširenja područja akreditacije

HAA će tijekom cijele 2014. godine zaprimati prijave i provoditi ocjenjivanja proširenja područja akreditacije kod akreditiranih tijela za ocjenjivanje sukladnosti. Ocjenjivanja proširenja područja akreditacije, kod klijenata koji to zatraže, HAA će organizirati u okviru redovitih godišnjih nadzora. Na taj način će se utjecati na smanjenje ukupnih troškova akreditacije za klijente.

4. Provedba ocjenjivanja prema novim prijavama za akreditaciju

HAA će tijekom cijele 2014. godine zaprimati nove prijave za akreditaciju i to u svim akreditacijskim shemama. Kao i prijašnjih godina i u 2014. godinu očekuje se nastavak trenda porasta novih prijava za akreditaciju. Na osnovu dosadašnjeg iskustva i dosadašnjeg trenda rasta, može se očekivati povećanje za oko 30 novih klijenata u 2014. godini. S tim u vezi HAA će i dalje nastaviti aktivno pratiti kretanja hrvatskog gospodarstva, kao i

zakonodavne aktivnosti tijela državne uprave te temeljem tih saznanja pripremati se za potencijalne klijente u novim područjima kako bi brže i učinkovitije odgovorili na sve nove zahtjeve za akreditaciju.

5. Provedba ocjenjivanja u okviru prekogranične akreditacije

HAA će tijekom 2014. godine provoditi ocjenjivanja u okviru prekogranične akreditacije u skladu s politikom i uputama Europske organizacije za akreditaciju (EA), Međunarodne organizacije za akreditaciju laboratorija (ILAC) i Međunarodnog akreditacijskog foruma (IAF). S tim u vezi HAA će u 2014. godini:

- Nastaviti ocjenjivanje umjernog laboratorija prema zahtjevima ISO/IEC 17025 u Crnoj Gori, koje je započelo 2013.g.
- Obaviti ocjenjivanje certifikacijskog tijela za sustave upravljanja kvalitetom prema zahtjevima ISO/IEC 17021 u Republici Hrvatskoj, za potrebe Akreditacijskog tijela Ujedinjenog Kraljevstva (UKAS)
- Obaviti ocjenjivanje organizatora ispitivanja sposobnosti prema zahtjevima ISO/IEC 17043 u Republici Sloveniji
- Obaviti nadzorno ocjenjivanje jednog medicinskog laboratorija prema zahtjevima ISO 15189 u Republici Sloveniji
- Obaviti nadzorno ocjenjivanje jednog ispitnog laboratorija prema zahtjevima ISO/IEC 17025 u Bosni i Hercegovini

Temeljem Ugovora o prekograničnoj akreditaciji nacionalnih umjernih laboratorija, koje je HAA zaključila s akreditacijskim tijelima DAkkS i ACCREDIA, HAA će postupno (nakon završetka akreditacijskog ciklusa) preuzimati akreditacije od navedenih inozemnih akreditacijskih tijela, a koje su dodijeljene u vrijeme kad HAA još nije bila osposobljena za provedbu akreditacijske sheme za umjerne laboratorije te nije bila potpisnica Multilateralnog sporazuma o priznavanja akreditacije u Europskoj organizaciji za akreditaciju (EA MLA). U 2013. godini započeta je akreditacija Hrvatskog mjeriteljskog instituta (HMI) i to za laboratorij za duljinu koji je akreditaciju dobio. U postupku je akreditacija još 2 laboratorija u sastavu HMI-a, a najavljene su i prijave za proširenje područja akreditacije za druge fizikalne veličine. Laboratoriji HMI-a nositelji su državnih etalona i osiguravaju sljedivost mjerenja i ispitivanja do međunarodnog sustava jedinica.

Ukoliko HAA zaprimi dodatne prijave za akreditaciju od tijela za ocjenjivanje sukladnosti čija sjedišta su izvan Republike Hrvatske, prije odluke o prihvatanju prijave za akreditaciju napraviti će se ocjena HAA resursa te tražiti suglasnost nacionalnog akreditacijskog tijela zemlje iz koje tijelo dolazi sukladno načelima prekogranične akreditacije.

6. Priprema za ocjenjivanja prema novim izdanjima i novim akreditacijskim normama

Nova izdanja odnosno nove akreditacijske norme prema čijim zahtjevima HAA tijekom 2014. godine treba započeti ocjenjivanja su:

- ISO/IEC 17020 - zahtjevi za akreditaciju inspekcijskih tijela
- ISO 15189 - zahtjevi za akreditaciju medicinskih laboratorija
- ISO /IEC 17024 - zahtjevi za akreditaciju certifikacijskih tijela za osobe
- ISO/IEC 17065 – zahtjevi za akreditaciju certifikacijskih tijela za proizvode (umjesto dosadašnje HRN EN 45011).
- ISO 14065 – akreditacijska shema za verifikatore za stakleničke plinove (GHG)
- ISO/IEC TS 17021-2 – zahtjevi za kompetenciju certifikacijskih tijela za sustave upravljanja okolišem (dodatni zahtjevi uz normu ISO/IEC 17021)

Aktivnosti HAA tijekom 2014. godine vezano uz pripremu za ocjenjivanja prema novim izdanjima i novim akreditacijskim normama uključuju obavještanje tijela za ocjenu sukladnosti (TOS) o novim izdanjima i novim zahtjevima normi, sudjelovanje na izobrazbi za ocjenitelje radi upoznavanja s novim zahtjevima norma (npr u organizaciji EA) radi harmonizacije rada na europskoj razini, organiziranje internih izobrazbi za zaposlenike i ocjenitelje HAA s ciljem prijenosa znanja o novih zahtjevima normi, izradu dokumentacije HAA za ocjenjivanja prema novim zahtjevima normi te započinjanje primanja prijave za akreditaciju i provođenje postupaka akreditacije prema zahtjevima novog izdanja ili novih normi. To su obveze prema zaključenim sporazumima EA MLA i ILAC MRA, a u vezi s određenim prijelaznim razdobljima.

7. Razvoj i implementacija novih akreditacijskih shema

Tijekom 2014. godine HAA će započeti odnosno nastaviti provoditi aktivnosti vezano uz razvoj odnosno implementaciju sljedećih akreditacijskih shema:

- akreditacijska shema za davatelje usluga certificiranja u području primjene elektroničkog potpisa (prema propisima iz nadležnosti Ministarstva gospodarstva)
- akreditacijska shema za procjenitelje/verifikatore EMAS-a- *Eco Management and Audit Schema* (prema propisima iz nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša i prirode)
- akreditacijska shema za GHG (staklenički plinovi) verifikaciju prema normi ISO 14065 i EU Uredbi br. 600/2012 (prema propisima iz nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša i prirode)

Dinamika razvoja navedenih akreditacijskih shema iz nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša i prirode ovisi o zakonskim rješenjima navedenog ministarstva, a u slučaju elektroničkog potpisa o planu aktivnosti koje HAA usuglašava s nadležnim Ministarstvom gospodarstva.

Aktivnosti na razvoju i implementaciji novih akreditacijskih shema uključuju koordinacijske sastanke s nadležnim Ministarstvima, izradu kriterija za akreditaciju za svaku pojedinu shemu, određivanje kvalifikacijskih kriterija za ocjenitelje u svakoj shemi, prilagodba postojećih ili prema potrebi izrada novih dokumenata sustava upravljanja u HAA (dokumentirani postupci, radne upute, obrasci itd.) u kojima se, u okviru razvoja nove akreditacijske sheme, postojeći sustav upravljanja HAA u potpunosti priprema za provedbu postupaka akreditacije, izobrazbu ocjenitelja za provedbu ocjenjivanja i dr.

8. Održavanje i razvoj sustava upravljanja HAA prema HRN EN ISO/IEC 17011

Prema zahtjevima međunarodne norme za akreditacijska tijela održavanje i unaprjeđenje uspostavljenog sustava upravljanja obveza je svih akreditacijskih tijela koje su ustrojene i djeluju prema zahtjevima navedene norme. S tim u vezi HAA će u 2014. godini:

- provesti redovitu unutarnju neovisnu ocjenu,
- provesti redovitu upravnu ocjenu,
- provesti preventivne radnje,
- realizirati prijedloge za provedbu preventivnih radnji i prijedloge za poboljšanjem dokumentacije sustava upravljanja,
- pripremiti dokumentaciju za akreditaciju prema novim izdanjima akreditacijskih normi HRN EN ISO/IEC 17020, HRN EN ISO/IEC 17024, HRN EN ISO 15189 i HRN EN ISO/IEC 17065.

Nadalje, sukladno međunarodnim zahtjevima za akreditacijska tijela sadržanim u normi HRN EN ISO/IEC 17011 u HAA su osnovana i djeluju savjetodavna i stručna tijela kojima će HAA i tijekom 2014. godine osigurati uvjete za rad i to:

- Akreditacijsko vijeće i *ad hoc* radno tijelo Odbor za predstavke,
- Odbor za akreditaciju,
- Odbor za ocjenitelje,
- Odbor za izobrazbu,
- Sektorski odbor za laboratorije i radne skupine koje djeluju u okviru Odbora (za medicinske laboratorije (RS MEDLAB), za laboratorije za ispitivanje zraka (RS Zrak), za međulaboratorijske usporedbe (RS MLU), za vodoopskrbu i odvodnju (RS ViO), za ispitivanje voda,
- Sektorski odbor za certifikacijska tijela i radna skupina za stakleničke plinove (RS GHG),
- Sektorski odbor za nadzorna/inspekcijska tijela i radne skupine koje djeluju u okviru Odbora za akreditiranje tijela za inspekciju dizala, za veterinarske inspekcije,
- Sektorski odbor za akreditaciju davatelja usluga certificiranja u području primjene elektroničkog potpisa,

- Projektni tim za održavanje i unapređenje sustava upravljanja Hrvatske akreditacijske agencije (Projektni tim EA MLA),
- Projektni tim za razvoj akreditacije tijela za ocjenjivanje sukladnosti u svrhu notifikacije i primjena dokumenta EA 2/17.

9. Održavanje i unapređenje međunarodne suradnje u području akreditacije

Obveza međunarodne suradnje odnosno ispunjenje zahtjeva za potpisivanje Multilateralnog sporazuma o priznavanju akreditacije u Europskoj organizaciji za akreditaciju (EA MLA) obveza je koja za područje akreditacije proizlazi iz monitoringa zatvorenog 1. poglavlja pregovora: Sloboda kretanja roba i prema EU Uredbi o akreditaciji br. 765/2008.

S timu vezi HAA će tijekom 2014. godine posebne napore uložiti u zadržavanje statusa potpisnice EA MLA. Preduvjet za zadržavanje statusa potpisnice EA MLA u svim akreditacijskim shemama, i to za: umjerne laboratorije, ispitne laboratorije, uključujući medicinske laboratorije, inspeksijska tijela, certifikacijska tijela za proizvode, osoblje, sustave upravljanja kvalitetom (QMS) i okolišem (EMS), je održavanje i unapređenje sustava upravljanja kvalitetom sukladno svim zahtjevima međunarodne norme HRN EN ISO/IEC 17011:2005 kao i aktivno sudjelovanje u radu EA. S tim u vezi HAA će tijekom 2014. godine sudjelovati u radu sljedećih EA upravnih i stručnih tijela: Izvršnog odbora (EA EX), Generalne skupštine (EA GA), Vijeća za multilateralne sporazume (EA MAC), Odbora za horizontalnu harmonizaciju (EA HHC), Odbora za certifikaciju (EA CC), Odbora za inspekciju (EA IC), Odbora za laboratorije (EA LC), Odbora za promidžbu i komunikacije (EA CPC), radnim skupinama i drugim *ad hoc* stručnim skupinama.

Međunarodni sporazumi o priznavanju akreditacije preduvjet su za priznavanje izvještaja o ispitivanju, inspekciji te certifikata o sukladnosti izdanih u Republici Hrvatskoj na drugim tržištima te su potpora konkurentnosti hrvatskih izvoznih proizvoda, a što je naročito došlo do izražaja uključivanjem Republike Hrvatske u slobodno europsko tržište 1. srpnja 2013. godine kada je Republika Hrvatska stekla pravo notifikacije Europskoj komisiji hrvatskih akreditiranih tijela za ocjenjivanje sukladnosti.

Tijekom 2014. godine ponovno će se provesti analiza te donijeti odluka o opravdanost/isplativosti podnošenja zahtjeva za članstvo i potpisivanje Multilateralnog sporazuma o priznavanju akreditacije s Međunarodnim akreditacijskim forumom (IAF MLA). U međuvremenu će HAA nastaviti postupati i primjenjivati smjernice za rad IAF-a u akreditaciji certifikacijskih tijela.

Temeljem potpisanih bilateralnih sporazuma o suradnji koji se prvenstveno odnose na suradnju u organiziranju zajedničkih izobrazbi, razmjeni ocjenitelja te razmjeni iskustva u provedbi ocjenjivanja i akreditacijskih postupaka u cjelini HAA će tijekom 2014. godine surađivati sa sljedećim akreditacijskim tijelima: ATCG (Crna Gora), ATS (Srbija), BATA (Bosna i Hercegovina), CAI (Češka), DAK (Kosovo), NAT (Mađarska), IARM (Makedonija), SA (Slovenija).

10. Provedba međunarodnih projekata

Tijekom 2014. godine HAA će biti korisnik (direktni i indirektni) regionalnih i nacionalnih projekata tehničke potpore Europske unije ili drugih donora, a također će biti angažirana i u provedbi EU odnosno bilateralnih projekata kao tehnička potpora u uspostavljanju akreditacijskih sustava drugih zemalja.

Popis projekata u kojima će HAA sudjelovati odnosno koje će provoditi je sljedeći:

- Regionalni IPA 2011 projekt: Sloboda kretanja roba, Infrastruktura kvalitete – HAA direktni korisnik
- Regionalni PTB projekt : Infrastruktura kvalitete - HAA indirektni korisnik
- SA bilateralni projekt 1: Uspostava akreditacije u svrhu notifikacije- HAA provodi
- SA bilateralni projekt 2: Uspostava akreditacijske sheme u području akreditacije medicinskih laboratorija prema ISO 15189- HAA provodi
- SA bilateralni projekt 3: Uspostava akreditacijske sheme u području akreditacije organizatora ispitivanja sposobnosti prema ISO/IEC 17043- HAA provodi
- Okvirni sporazum o partnerstvu (*Framework Partnership Agreement*) između EU i EA – HAA provodi prema mandatu koji EA dodijeli članovima pojedinih upravnih i stručnih radnih skupina.

11. Održavanje i razvoj suradnje s institucijama infrastrukture za kvalitetu i strukovnim udrugama

HAA će kao i dosadašnjih godina nastaviti suradnju s institucijama infrastrukture za kvalitetu (DZM, HMI, HZN) kao i gospodarstvenim (HGK, HOK, HUP i dr.) i strukovnim udrugama (CROLAB, HMD, HDK, HDMK i dr) na organizaciji stručnih skupova i sudjelovanjem stručnim priložima radi promocije akreditacije i tumačenja uloge akreditacije u ocjenjivanju sukladnosti proizvoda i procesa te provedbi tehničkih propisa koji obvezuju proizvođače. Posebno se ističe suradnja u novom časopisu „Svijet po mjeri“ - časopis za mjeriteljstvo, normizaciju, ocjenjivanje sukladnosti i akreditaciju, gdje se redovito pripremaju prilozi za područje akreditacije.

12. Održavanje i unapređenje integriranog informatičkog sustava HAA

HAA će i u 2014. godini sukladno odredbi Statuta osigurati javnosti dostupne sve relevantne informacije o svom radu, a prvenstveno o akreditiranim tijelima, na internetskim stranicama www.akreditacija.hr. HAA će također nastaviti osiguravati logističku i informatičku podršku, koja omogućava svakodnevno automatsko ažuriranje e- *Registra* akreditiranih tijela u Republici Hrvatskoj, objavljenog na internetskim stranicama HAA na hrvatskom i engleskom jeziku. Na taj način će i dalje biti ispunjeni tehnički uvjeti, kojima se nastavlja automatska razmjena podataka o akreditiranim tijelima s EA internetskom stranicom (*EA Search Facility*). Nastavit će se i održavanje e- *Registra sankcija*, uspostavljenog prema čl. 75 Uredbe EZ 600/2012, kojom se usklađuje s Direktivom 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova. Ovaj registar omogućava uvid u ona akreditirana tijela, u području verifikacije izvješća stakleničkih plinova, prema kojima je HAA poduzela sankcije u skladu s *HAA-P-7/6 Suspenzija, povlačenje ili suženje područja akreditacije*. Planirana je automatizacija svakodnevnog ažuriranja ovog registra s ciljem poboljšanja razmjena informacija sa zainteresiranim stranama, posebice nadležnim tijelima državne uprave.

13. Održavanje i unapređenje javnosti rada i promidžbenih aktivnosti HAA

Nadalje, sukladno zakonskoj obvezi HAA će kao i do sada osigurati pravovremeno odgovaranje na upite fizičkih i pravnih osoba kako iz Republike Hrvatske tako i iz inozemstva na pitanja iz područja akreditacije, a sukladno obvezama Zakona o pravu na pristup informacijama

HAA će iskoristiti sve mogućnosti neformalne i besplatne promidžbe kao što su:

- prisustvovanje i aktivno sudjelovanje na stručnim skupovima, konferencijama, simpozijima, seminarima i radionicama,
- prezentacija radova iz područja akreditacije i prikaz rada HAA te uloge akreditacije u međunarodnoj razmjeni proizvoda, usluga i informacija u stručnim časopisima, dnevnom i tjednom tisku, portalima koji su specijalizirani za područje kvalitete,
- prigodnim obilježavanjem Svjetskog dana akreditacije,
- popularnom brošurama o akreditaciji i drugo.

VI. ZAKLJUČAK

Najvažnija zadaća HAA i u 2014. godini održavanje je statusa potpisnice EA MLA za sve akreditacijske sheme te daljnje razvijanje sustava akreditacije u Republici Hrvatskoj radi potpore proizvođačima u stavljanju proizvoda na tržište i tijelima državne uprave u provedbi tehničkih propisa. Ovo je posebno važno jer se od 1. srpnja 2013. godine pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji izravno primjenjuju odredbe Europske Uredbe (EC 765/2008) kojom se utvrđuju zahtjevi za akreditaciju i temeljem koje je HAA notificirana Europskoj komisiji i drugim državama članicama kao hrvatsko nacionalno akreditacijsko tijelo.

U vezi s financiranjem HAA treba istaknuti da se poslovi akreditacije iz godine u godinu povećavaju pa je potrebno odgovarajuće povećavati i financijska sredstva potrebna za veći opseg poslova. Povećani rashodi za troškove vanjskih suradnika-ocjenitelja i eksperata u izravnoj su vezi s povećanjem broja zahtjeva za akreditaciju. Međutim, povećani opseg poslova HAA donosi i veće prihode u Državni proračun Republike Hrvatske te taj prihod gotovo u cijelosti pokriva ukupne rashode poslovanja HAA.

Prema dosadašnjim pokazateljima i trendu i u 2014. godini očekuje se da će HAA ostvariti prihode u iznosu oko 95% od odobrenog plana rashoda koji će se izravno uplaćivati u Državni proračun Republike Hrvatske.

Gospodarski oporavak i re-industrializacija zemlje nisu mogući bez odgovarajuće tehničke infrastrukture tj. institucija koje mogu pružiti provjerenu i potvrđenu uslugu ispitivanja, mjerenja, certifikacije ili tehničke inspekcije u cijelom životnom ciklusu proizvoda. Ovi parametri stoga moraju biti razrađeni u Industrijskoj strategiji koju 2014. godine predstavlja javnosti i stavlja na raspravu Ministarstvo gospodarstva.

Razvoj proizvoda i procesa, kontrola proizvodnje i završna kontrola proizvoda ovisni su o postojanju institucija koje mogu obaviti složene postupke ocjenjivanja sukladnosti s propisima, normama i drugim tehničkim specifikacijama. Isto se odnosi na kontrolu proizvodnih procesa u odnosu na utjecaj na okoliš (zrak, voda, tlo, otpad), zatim utjecaj na ljudsko zdravlje (zračenje, sigurnost hrane) i utjecaj na potrošače (vrijednost za novac).

Bez provjere stručno-tehničke osposobljenosti tijela za ocjenu sukladnosti, odnosno bez akreditiranih tijela Republika Hrvatska u monitoringu Europske komisije neće moći dokazati da provodi propise koji su usklađeni s EU zakonodavstvom te mogu doći u pitanje i privremeno zatvorena poglavlja pregovora s Europskom unijom.

S tim u vezi ključno je trajno i stabilno osigurati za HAA dostatna financijska sredstva, prostor i ljudske resurse za nesmetano obavljanje poslova nacionalne službe za akreditaciju sukladno obvezama u EU Uredbi o akreditaciji br. 765/2008.

S obzirom na kontinuirani rast broja novih prijava za akreditaciju i shodno tome stalni povećani opseg posla te prirodni odljev i porodiljne dopuste. HAA bi trebala u 2014. godini dodatno zaposliti 3 djelatnika na stručnim poslovima akreditacije.

Novi zaposlenici kao i postojeći zaposlenici bit će uključeni u intenzivni program izobrazbe za obavljanje poslova voditelja postupaka akreditacije i ocjenjivanja u akreditacijskim postupcima s ciljem stjecanja novih znanja i vještina potrebnih u svakodnevnom radu.

Pitanje poslovnog prostora HAA, što je nužno za nesmetano funkcioniranje, nije riješeno do kraja 2013. godine te ostaje za rješavanje tijekom 2014. godine i uz koordinaciju s nadležnim Ministarstvom gospodarstva.

Vlada Republike Hrvatske najavila je krajem 2013. godine strukturne reforme u smislu spajanja tijela infrastrukture kvalitete: Državni zavod za mjeriteljstvo, Hrvatski zavod za norme, Hrvatski mjeriteljski institut i Hrvatska akreditacijska agencija u jednu instituciju, a u sklopu mjera smanjenja broja agencija, zavoda i instituta. Ovakvim zahvatom dovode se u pitanje zaključene međunarodne obveze iz poglavlja 1 – Sloboda kretanja roba i održavanje statusa potpisnice EA MLA sporazuma o priznavanju akreditacije.

U provedbi strukturnih reformi treba voditi računa o važnosti akreditacije u razvoju i međunarodnoj konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, a što znači da treba sačuvati priznati međunarodni status HAA kao nacionalnog akreditacijskog tijela sukladno Uredbi br. 765/2008 o akreditaciji.

KLASA: 030-02/14-01/001

URBROJ: 569-01-14-01

U Zagrebu, 14. veljače 2014.

Raynateljica

mr.sc. Biserka Bajzek Brezak, dipl.ing.